

Kabouter Wesley.
Ontwerp: Jonas
Geirnaert voor
Oxfam Fair Trade

Piet Creve
publieksmedewerker,
Amsab-ISG

Dit jaar bestaat Oxfam-Wereldwinkels (OWW) 50 jaar en dat vormde de aanleiding voor een tentoonstelling in Amsab-ISG, die op 18 november opende. De keuze voor Amsab-ISG lag voor de hand: OWW en Amsab-ISG werken al dertig jaar samen.

Begin jaren 1990 kreeg de student Guy Mendonck het idee om voor zijn thesis geschiedenis te onderzoeken welke plaats OWW inneemt binnen de nieuwe sociale bewegingen.¹ In zijn zoektocht naar bronnenmateriaal kwam hij zowel bij Amsab-ISG als op het nationaal secretariaat van OWW terecht. Daar bleek op de zolder een omvangrijk archief bewaard te worden. De omstandigheden waarin het zich bevond, waren verre van optimaal. Dat had niet te maken met een gebrek aan historisch besef bij OWW, want in 1980 had de organisatie al

een eerste 'geschiedenis' gepubliceerd over haar tienjarige bestaan.² Bovendien stond er een verhuizing op de agenda. Het geheel van deze omstandigheden leidde ertoe dat OWW en Amsab-ISG een overeenkomst sloten over het beheer van het archief: in 1993 werd 51 strekkende meter materiaal naar Amsab-ISG verhuisd. In de loop van de volgende jaren volgden nog overdrachten. De meeste daarvan zijn ondertussen beschreven in een inventaris.³ Daar bleef het niet bij: naast de overdrachten van het nationaal secretariaat volgden al snel archieftransfers van de provinciale secretariaaten en van individuele wereldwinkels. In 2003 kwam er een verdere stap in de samenwerking. Een studente archivistic kreeg bij haar stage bij OWW een dubbele opdracht. Ze bracht de informatiestroom in kaart en reikte tips aan voor een efficiënter archiefbeheer binnen de organisatie.⁴ Amsab-ISG heeft wel vaker geprobeerd om organisaties heel praktisch te ondersteunen bij het beheer van hun archief

Tekst & vormgeving: nellle; tekening: GAL, 1998.

Vormgeving: nellle; tekst: Anke Hintjens, 1992.

voor het werd overgebracht, maar zelden gebeurde dat op deze doorgedreven manier.

Wie wil weten welk materiaal van OWW nu precies in Amsab-ISG bewaard wordt, kan dat makkelijk van huis uit: surf naar www.amsab.be en geef in de onlinecatalogus de zoekterm 'oxfam wereldwinkel' in. Dat levert niet minder dan 3296 hits op.⁵ In die berg materiaal kan dan verder verfijnd gezocht worden, bijvoorbeeld op het soort document. Bij wijze van voorbeeld: de zoekterm 'affiche' levert maar liefst 515 hits op.⁶ Van nagenoeg alle beschreven affiches is een afbeelding te zien die kan vergroot en zelfs gedownload worden. In de collectie affiches zitten zowel exemplaren die plaatselijke wereldwinkels uitbrachten, als producties van het nationaal secretariaat.

Heel wat van de affiches zijn gemaakt door Nellle Vanlangendonck die sinds mensenheugenis het grafisch werk van OWW verzorgt: naast affiches ook verpakkingen van producten, covers van brochures enz. Het is precies die rijke verzameling van beeldmateriaal die

de focus vormt van de tentoonstelling '50 jaar Oxfam-Wereldwinkels door een grafische bril'. Van zwart-wit naar kleur, van stencil naar dropbox en van affiche naar YouTube-filmpje: in vijftig jaar tijd is de manier waarop OWW communiceerde sterk geëvolueerd. De boodschap bleef al die tijd dezelfde: een niet-aflatend pleidooi voor eerlijke wereldhandel, gebracht met beelden die moesten shockeren, ontroeren en tot actie aanzetten.

- 1 Guy MENDONCK, *De situering van de wereldwinkels in het kader van de nieuwe sociale bewegingen in Vlaanderen*, licentiaatsverhandeling RUG, 1992.
- 2 Oxfam Wereldwinkels, *Een boontje voor de strijd: de zeventiger jaren als achtergrond van tien jaar wereldwinkels*, 1980.
- 3 Maarten SAVELS, *Inventaris van het archief van Oxfam-Wereldwinkels (1971-2000)*, Amsab-ISG, 2012.
- 4 Katlijn VANHEE, *Een selectielijst voor het dynamisch papieren archief van het nationaal secretariaat van de vzw Oxfam-Wereldwinkels en de CV Oxfam Fairtrade*, licentiaatsverhandeling, VUB, 2004.
- 5 Zoekopdracht op www.amsab.be, 22 november 2021.
- 6 Zoekopdracht op www.amsab.be, 23 november 2021.

ZET EERLIJKE HANDEL IN DE VERF

www.oxfamwereldwinkels.be

Schuimwijn uit Chili.
Tine Embrechts is fan!

Foto: Lieve Blancquaert

DMorgen

